

Из патерика

Авва Макарий Египетски разказваше:

„Веднъж ходех из пустинята и намерих на земята череп. Побутнах го е тоягата си и чувам от него глас. Казвам му:

Кой си ти?

А черепът ми отговаря:

Бях главен жрец на идолите и елините, които живееха на това място. А ти си духоносният Макарий. Знай, че всеки път, когато изпитах жалост към онези, които са в ада, и се помолих за тях, им се дава малко утешение.

Какво е това утешение? - попитах. - И какво е наказанието там?

Черепът отговори:

Колкото е далече небето от земята, такава е височината и на огъня под нас. Стоим, обхванати от огън от нозете до главата. И е невъзможно да видим лицата си един на друг, понеже всеки е обърнат с лицето към гърба на другия. Но когато се молиш за нас, е възможно донякъде да видим лицата си. Това ни е утешението.

Като чух това, горчиво заплаках и казах:

Горко на деня, в който човек се е родил, ако е грешник. По-добре щеше да бъде за него да не се е раждал, както каза Господ на Иуда... (вж. Мат. 26:24) А има ли по-тежки мъки? - попитах пак.

Под нас - отговори черепът, - има още по-страшни мъки.

И кои са там? - попитах.

Към нас все пак има поне малко милосърдие, понеже не познавахме Бога. А онези, които са познавали Бога и са се отрекли от Него, са още по-надолу от нас и мъките им са още по-страшни.

Вдигнах черепа и го зарових, и продължих нататък“.

Ако на някого се случи да прочете този разказ, нека го прочете внимателно и да се ужаси - тези, които са се отрекли от Бога, биват наказвани по-страшно дори от невярващите! Така че нека се постареем да не се отречем от Него с делата си на тъмнина - и ще избегнем ужасното наказание. Защото се отричат от Бога не само с думи. Отричат се от Него и с беззаконни дела, дори на думи външно да спазват изповеданието. И свидетел за това е апостолът, който каза: Те изповядват, че познават Бога, а с делата си Го отричат (Тит. 1:16).

А братът Господен Иаков казва: Ако някой от вас мисли, че е благочестив, но не обуздава езика си, а мами сърцето си (с това, че разчита на вярата), неговото благочестие е суетно (Иак.1:26), тъй като вярата без дела е мъртва (Иак. 2:26). И тези думи са напълно справедливи. А Бог казва чрез пророка: „Горко на ония, заради които името Ми се хули сред народите“ (ср. Ис. 52,5). Наричат ни народ Божий, Негово свято наследство (вж. Кол. 1:12) и с други подобни имена. Добре, но ако оскъряваме Бога с нечестивите си дела и постъпки, не правим ли така, че доброто име, с което сме наречени, бива хулено от невярващите? Нима не е справедливо Бог да ни накаже, виновниците за тази хула и безчестие, и да ни накаже още по-страшно, отколкото невярващите? Във всеки случай, Сам Спасителят, справедливият и непогрешим Съдия, каза, че оня, който е знаел волята на господаря си, ... и не е постъпвал по волята му, ще бъде бит много; който пък не е знаел и е направил нещо достойно за наказание, ще бъде бит малко (Лк. 12: 47-48).

Тъй че, братя, нека да се страхуваме от това и да се подвизаваме според дадената ни от Бога сила. Нека вярата ни да се вижда от делата и всичките ни постъпки да бъдат за слава Божия, та хората, които ни виждат, да прославят Препрославения.

Веднъж авва Силуан седеше с братята и дойде в изстъпление. Падна ничком, но скоро стана и заплака.

Братята започнаха да го молят:

— Кажи ни, отче, какво стана с теб?

Но старецът мълчеше и плачеше. Братята все повече настояваха и той рече:

- Бях грабнат на съда. И видях, че мнозина монаси биват отвеждани в ада, а мнозина миряни отиват в Царството Небесно.

Оттогава насетне старецът винаги скърбеше и по никакъв начин не искаше да излиза от килията си. А ако против волята му се налагаше да излезе поради някаква нужда, закриваше лицето си с кукула.